

Notitie

Referentienummer

Datum

Kenmerk

4 juni 2012

290827

Betreft

oplegnotitie GAR 542 t.b.v. realisatie duiker Cyclamenweg, gem. Lansingerland i.o.v. HHSK

Inleiding

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) is voornemens in de watergang lang de Cyclamenweg in het buitengebied van de gemeente Lansingerland een duiker te realiseren. Het gaat om een zogenoemde samengestelde plaatstalen duiker Spiroso.

Deze duiker gaat niet dieper dan maximaal 3,00 m -mv. Een alternatief is dat hij wordt uitgevoerd als een betonnen duiker die onderheid moet worden; de palen van een dergelijke betonnen duiker gaan tot circa 22 m -mv. Omdat deze duiker echter dicht in de buurt van het tracé van de HSL is gelegen, zal dit, in het geval van de keuze voor de onderheide duiker, qua uitvoering mogelijk grote problemen met zich meebrengen. Dit omdat het opstellen van een hei-inrichting binnen een bepaalde zone van de HSL alleen onder zeer speciale randvoorwaarden zal mogen worden uitgevoerd. De uitvoering als Spiroso-duiker heeft daarom vooralsnog de grote voorkeur.

In dezelfde watergang is in het kader van de ontwikkeling van de Cyclamenweg reeds eerder een vergelijkbare onderheide duiker gerealiseerd en een tweede zal nog gerealiseerd worden. Deze duikers zijn/waren onderdeel van de realisatie van de Cyclamenweg, zie bijlage 1. Voor deze twee duikers onder de weg door is reeds in 2007 een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit omvatte een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen.¹ Omdat in die jaren de gemeente Lansingerland nog niet over een eigen archeologiebeleid beschikte, was toentertijd de provincie Zuid-Holland (automatisch) de bevoegde overheid.

Eerder onderzoek aan de Cyclamenweg (2007 en eerder)

De twee eerdere duikers liggen globaal 770 m bij elkaar vandaan langs dezelfde watergang. De grondwerkzaamheden voor de aanleg van elke duiker gingen/gaan tot 8 m -mv. Omdat deze daarom een directe bedreiging kunnen vormen voor eventueel in de bodem aanwezige archeologische waarden, was in samenspraak met de gemeente Lansingerland overeengekomen, dat het archeologisch booronderzoek zich zou concentreren op de plaats van deze duikers.

Op de IKAW (landelijke verwachtingskaart) is aan het plangebied een middelhoge kans op het aantreffen van archeologische waarden toegekend die gerelateerd is aan het voorkomen van de Stroomgordel van Gouderak in de ondergrond. Dit systeem was actief in de periode 5.400 tot 4.400 v.Chr. Ook volgens de CHS (provinciale verwachtingskaart) geldt om die reden voor het plangebied een redelijke tot grote kans op archeologische sporen.

Het onderzoek van Grontmij werd uitgevoerd door middel van het zetten van 4 boringen (2 boringen per duiker) tot 8 m -mv. Binnen het plangebied was sprake van een onverstoord bodemopbouw: tochteerdgronden en leek-/woudeerdgronden. In de onderliggende klei- en zandpakketten werden echter geen aanwijzingen gevonden voor enige bodemvorming. In alle boringen werd, aflopend van west naar oost, matig fijn tot matig grof zand aangetroffen, behorend tot de Stroom-

---

¹ Jansen, H., J. Bex en A.M.I. van Waveren, 2008. Archeologisch onderzoek Cyclamenweg, Bleiswijk - inventariserend veldonderzoek. Grontmij Archeologische Rapporten 542. Grontmij Nederland B.V., Houten.

gordel van Gouderak. Zowel in de verscheidene zavel/kleipakketten als in de top van het - op grote diepte aangetroffen - zand, werden geen archeologische indicatoren en/of aanwijzingen waargenomen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van vindplaatsen.

Gezien de resultaten van het veldwerk werd aan het plangebied een lage verwachting toegekend voor het aantreffen van archeologische waarden. Dit is ook overeenkomstig eerder uitgevoerde onderzoeken direct ten zuiden van onderhavig plangebied. Deze lage verwachting vormde geen aanleiding voor nader archeologisch onderzoek. De provincie Zuid-Holland had aangegeven met het rapport in te stemmen, zonder aanvullende opmerkingen.

Het booronderzoek in 2007 was echter niet het eerste onderzoek in het gebied. Voor de percelen direct ten zuiden van de Cyclamenweg waren eerder ook al enkele onderzoeken uitgevoerd. Bij die laatste booronderzoeken (tot 6 m -mv) was deze stroomgordel echter niet aangetroffen.

Update en advies juni 2012

Het rapport van Grontmij uit 2007 is grotendeels nog van toepassing en bruikbaar voor deze nieuwe locatie. De locatie die nu aan de beurt is, ligt globaal tussen de twee eerder afgeboorde locaties aan dezelfde watergang, zie bijlage 1. De werkzaamheden gaan nu echter minder diep; maximaal 3 m -mv in tegenstelling tot 8 m -mv bij de onderheide duikers.

Het voorstel was daarom het rapport en de daarin gegeven adviezen te handhaven en van een zogenoemde oplegnotitie te voorzien. In deze notitie is - uitgaande van de laatste plannen - opnieuw gekeken naar het rapport en naar relevante gegevens die sinds 2007 mogelijk zouden zijn ingevoerd. Daartoe is ondermeer een nieuwe archeologische basiskaart gemaakt, zie bijlage 2. Deze gaf geen relevante aanvullende informatie ten opzichte van de situatie van 5 jaar geleden.

Het archeologisch beleid van de gemeente stoelt op twee kaarten (Kerkhof 2009).² De archeologische verwachtingskaart gaat voor de nieuwe locatie uit van de middelhoge verwachting; volgens de archeologische beleidsadvieskaart geldt er voor ontwikkelingen in het gebied een vrijstelling van onderzoek onder de 200 m² (en minder dan 30 cm -mv).

Gezien de eerdere boringen wordt er voor de nieuwe locatie binnen de 3 m -mv geen zand verwacht. In de twee boringen ten westen daarvan, had het zand een hoogste voorkomen van 5,5 m -mv; in de twee boringen ten oosten daarvan, waar tot 9 m -mv werd geboord, zat het zand zelfs dieper dan 8 m -mv. De bodemlagen tot 3 m -mv zullen bestaan uit matig lichte zavel tot lichte klei, mogelijk ook matig zware klei en verder er is ook nog de mogelijkheid tot het aantreffen van venige of veenlagen.

Op grond hiervan wordt geen archeologisch onderzoek noodzakelijk geacht op de nieuwe locatie, zoals aangegeven op de tekening in bijlage 1.

Het rapport uit 2007, voorzien van deze oplegnotitie, wordt formeel voorgelegd aan de bevoegde overheid, de gemeente Lansingerland. Deze dient tot een besluit te komen over de mogelijke noodzaak tot nader onderzoek voor deze locatie.

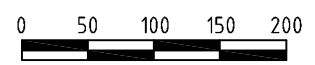
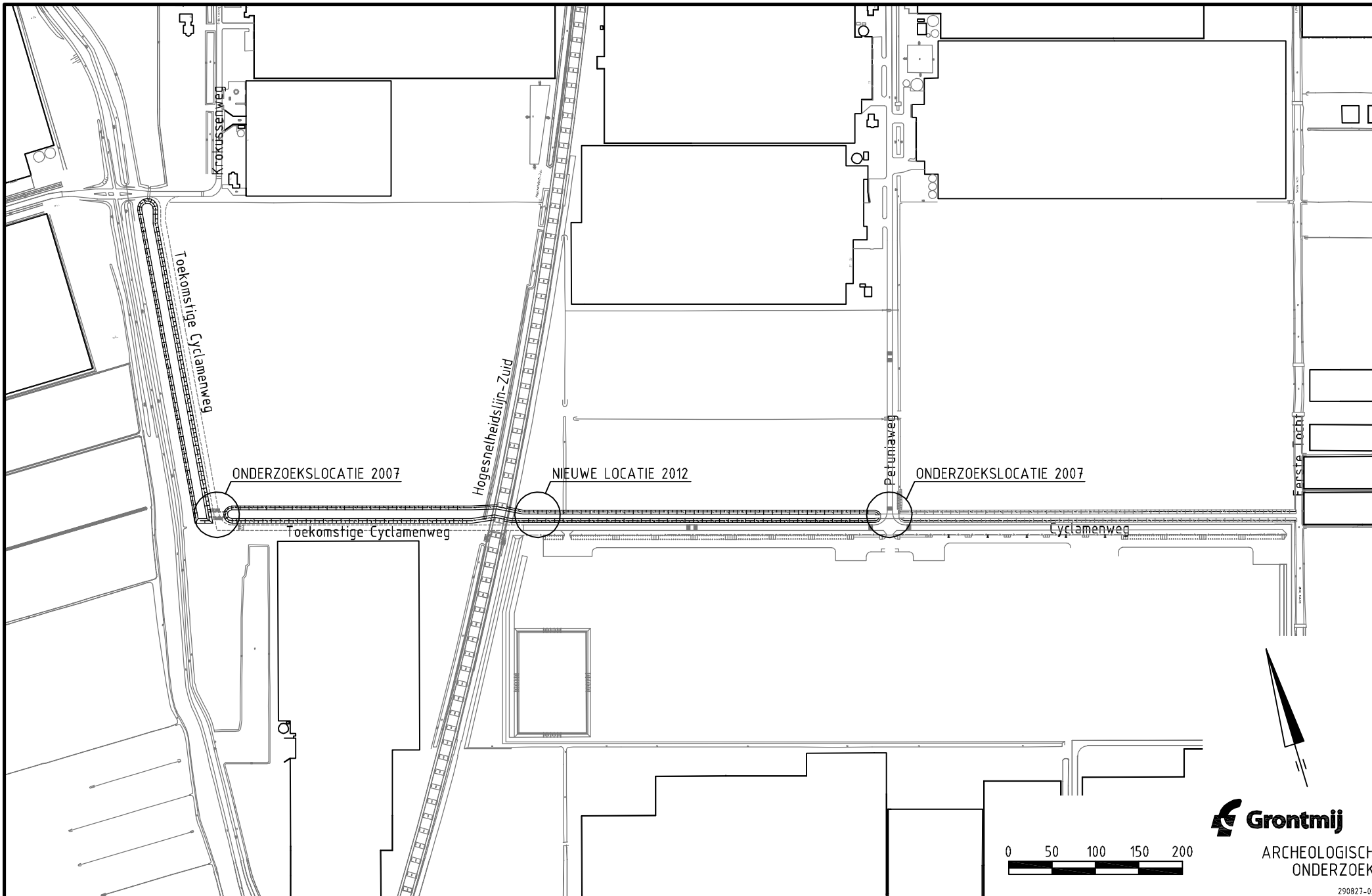
Opgesteld door dhr. drs. J. van der Roest - senior KNA-archeoloog, d.d. 4 juni 2012.

Bijlage 1 situatie watergang met duikers Cyclamenweg

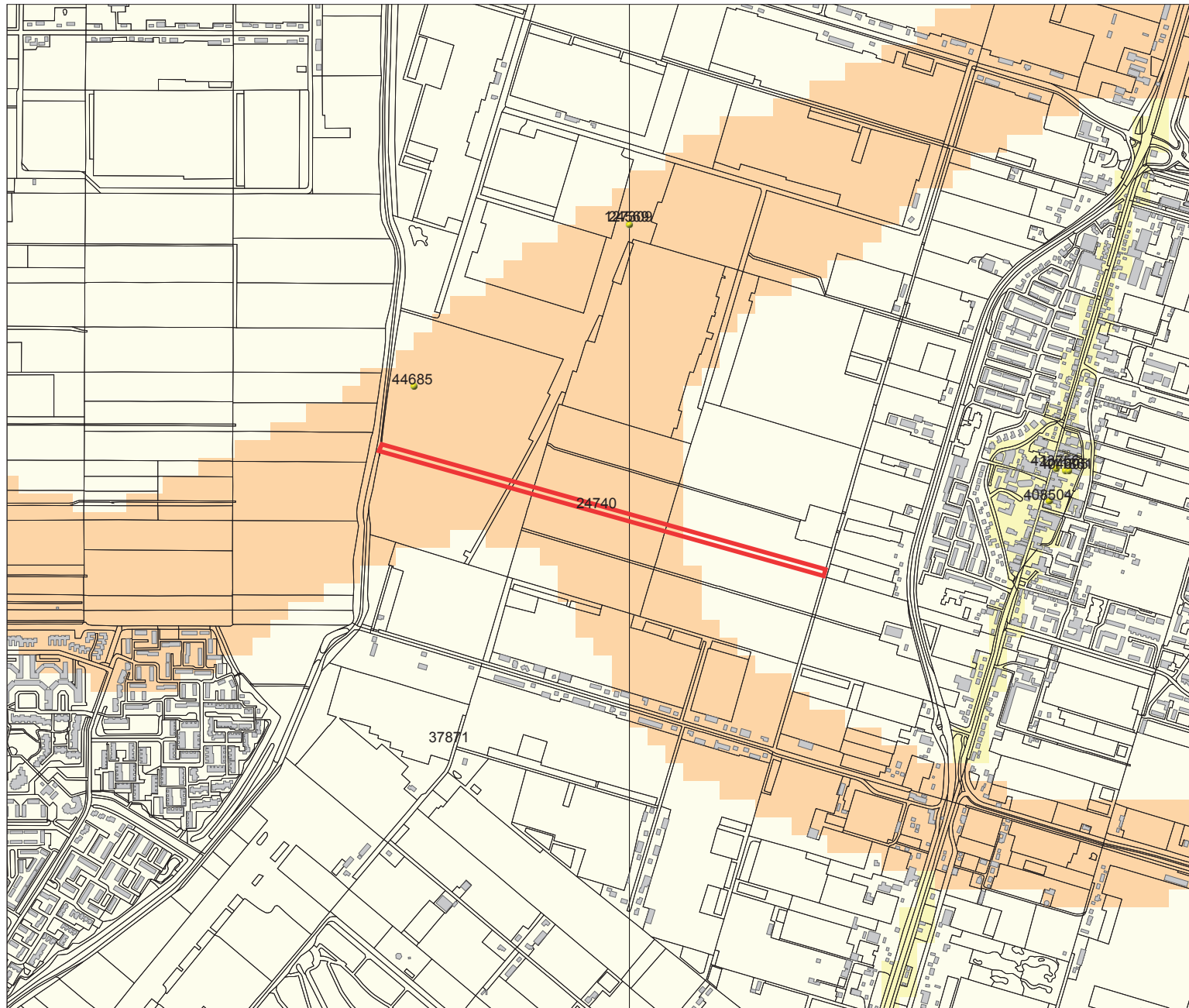
Bijlage 2 archeologische basiskaart 2012

---

² Kerkhof, M. 2009. Lansingerland - een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart. Delftse Archeologische Rapporten 97. Erfgoed Delft e.o., Delft, 2009.

Grontmij
ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

Legenda

- WAARNEMINGEN
- ONDERZOEKSMELDINGEN
- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- MONUMENTEN**
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd
- IKAW**
- zeer lage trefkans
- lage trefkans
- middelhoge trefkans
- hoge trefkans
- lage trefkans (water)
- middelhoge trefkans (water)
- hoge trefkans (water)
- water
- niet gekarteerd

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap